

ĆWICZENIE 1

Przeczytaj teksty i odpowiedź na pytania:

Kim jest nadawca?

Do kogo mówi?

Kiedy formułowana jest wypowiedź?

Gdzie ma miejsce sytuacja?

Co jest tematem wypowiedzi?

Co różni te teksty?

SYTUACJA PIERWSZA (A–D)

A. Moi drodzy, jak zapowiadałam, tematem dzisiejszej lekcji będzie wolność słowa. Zastanowimy się nad tym, czy jest dana raz na zawsze, kiedy może być zagrożona i czy istnieją sytuacje, w których wolność słowa wcale nie jest najważniejsza. Mam nadzieję, że przygotowaliście przykłady, o które was prosiłam. Zaraz się o tym przekonamy.

B. No najgorzej... Słyszałeś?! Będzie sprawdzać! Nie dość, że nuda na maksa, to jeszcze zapomniałem o tych przykładach. A dwie lekcje z nią, to się skapnie na bank. E tam, jak wolność, to wolność – zaraz powiem wszystko, co myślę i będzie niezła szopka, he, he.

C. Yyyyy, no dla mnie wolność słowa najlepiej widać w internecie. I tylko na przykład tutaj, jak tu siedzimy, to każdy z nas ma swoje konto na Facebooku, i my, i pani też, i możemy tam napisać mnóstwo różnych rzeczy, i w sumie każdy może, nawet jak myśli coś niepopularnego albo niemądrego. I to jest też wolność słowa na przykład.

D. – No dobra, robimy, bo mało czasu zostało, będzie się czepiać, bo wszyscy już coś mają. Hej, skupcie się! Haaalo! Pisz, Antek! Nie tu, na środku, bo musimy zmieścić wszystko. Okej, to po kolei: Kaśka?

– Yyyy, uwaga, lecę: Wolność słowa to fundament demokracji.

– Dobra. Jacol?

– Wolność słowa to najważniejsze prawo.

– Michu?

– No to teraz brawo ja: Wolność słowa to nie wolność kłamstwa.

SYTUACJA DRUGA (E–F)

E. Kochani! Cieszę się bardzo, że pomimo okrutnie późnej pory dotarliście cali i zdrowi. I – jak widzę – uśmiechnięci! Okoliczności nie sprzyjają, sami zresztą odczuliście je na własnej skórze i chyba nikt nie spodziewa się wielkich przemówień. Podam tylko najważniejsze informacje. Nie mogę jednak wcześniej nie przywitać naszych gości w Polsce. Bardzo się cieszymy z Waszego przyjazdu – i choć sama podróż przebiegała w niespodziewanie trudnych warunkach, to mam nadzieję, że pobyt u nas będzie przede wszystkim czasem bezwypadkowym, spokojnym, beztrudnym. Liczę, że zechcecie poznać historię wielu ważnych dla nas miejsc i ludzi, którzy ją współtworzyli. Niech to będzie także czas odpoczynku i radości ze wspólnego działania! Witamy w Polsce! Witamy w Poznaniu! Teraz komunikaty...

F. Szanowni Państwo! Dyrekcja Liceum im. Polskich Noblistów pragnie powitać uczniów z Dr. Nassau College. Wymiana międzynarodowa ma przede wszystkim zwiększyć kompetencje językowe uczniów, wspomóc budowanie relacji międzyludzkich oraz dawać szanse na poznanie kultury i historii obu krajów. W tym roku współpraca została nawiązana z Holandią, a głównym hasłem, które jej towarzyszy, jest „Wolność to nie dowolność”. Odniesienia są wielokierunkowe, ale największy nacisk położono na przeciwdziałanie zmianom klimatycznym. Aktualna sytuacja nikomu nie pozwala na obojętność, zwłaszcza młodzieży. Uczniowie wraz z gronem pedagogicznym i rodzicami przygotowali atrakcyjny i bardzo dynamiczny program pobytu w Polsce...